

Prof. Jiří Marvan, významný český bohemista, slavista a baltista, oslaví životní jubileum

Dne 28. ledna 2016 oslaví své osmdesáté narozeniny prof. PhDr. Jiří Marvan, Ph.D., významný český bohemista, slavista a baltista. Je spojen s řadou českých a zahraničních univerzit, na prvním místě však s FF UK, na níž v roce 1959 absolvoval češtinu a ukrajinštinu, v roce 1965 získal titul PhDr., v letech 1967–1968 byl interním aspirantem v oboru baltistika pod vedením prof. Pavla Trosta, po dlouhých letech exilu se v 90. letech na FF UK vrátil jako externí vyučující a v roce 2006 mu zde byl udělen titul profesor. V současné době je jeho kmenovým pracovištěm Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, ovšem na FF UK stále vede výběrové lingvistické kurzy pro studenty.

Prof. Marvan strávil velkou část svého profesního života v zahraničí, zejména na univerzitách ve Švédsku, Spojených státech a nejdéle v Austrálii. Na Monash University v Melbourne založil a vedl katedru ruského jazyka, později slavistiky, stal se prvním profesorem slavistiky na jižní polokouli a řádným členem (fellow) Australian Academy of the Humanities. Zasloužil se mimo jiné o zavedení baltských jazyků jako výběrových maturitních předmětů v Austrálii. Po návratu do vlasti v roce 1991 zúročil své zahraniční zkušenosti nejprve jako velvyslanec ČR v Řecku, poté jako pedagog na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, na Západočeské univerzitě v Plzni a externě také na FF UK.

Vědecké dílo prof. Marvana se vyznačuje neobyčejně širokým lingvistickým záběrem a je postaveno na nejlepších tradicích českého teoretického a metodologického myšlení. Prof. Marvan

je autorem nejrozsáhlejší teoretické práce o litevštině vydané v anglofonní zemi (*Modern Lithuanian declension*, 1978), v níž uplatnil své zaměření na jedinečnost jazykové endosféry, zejména tvaroslovné morfologie. S přesvědčením o nenahraditelné hodnotě každého jazyka, byť s malým počtem mluvčích, souvisí také jeho dílo *Brána jazykem otvíraná aneb o češtině světově* (2004), v němž češtinu uvádí do světového jazykového kontextu. Svou kompetenci v oboru synchronní i diachronní jazykovědné bohemistiky a slavistiky osvědčil zejména v dílech *České stupňování* (1986, 2008) a *Jazykové milénium. Slovanská kontrakce a její český zdroj* (2000).

Pro vědecké myšlení i pedagogické přístupy prof. Marvana jsou charakteristické nekonvenční, objevné a inspirující podněty. Prof. Marvan je neúnavným popularizátorem bohemistiky, polonistiky, ukrajinistiky, baltistiky a dalších filologických oborů. Byl vyznamenán mimo jiné Zlatým křížem Polské republiky za zásluhy o polštinu (1991) a Řádem velkoknížete Gediminase za zásluhy o litevštinu (1997). Přejeme panu profesorovi k jeho významnému životnímu jubileu hodně zdraví, dalších tvůrčích sil a spokojenosti v osobním životě.

životopis

bibliografie